

Z bázlivce **televizní** hvězdou

Zazvonil telefon. Volala majitelka ročního psa plemene bulmastif, který měl jeden zásadní problém: strach. Báł se na ulici, báł se lidí, jak se říká: báł se vlastního stínu.

Tak jsem poznala Ringa: impozantního, velkého a krásného psa, který se báł vejít do klubovny. Všechno opatrně očichával a neustále byl připraven utéct. Krčıl se, se strachem v očích sledoval okolí a dokonce někdy močil jako fenka. Paní byla nešťastná, protože jeho chování se s přibývajícím věkem spíše zhoršovalo. Navíc Ringo na okolí působil dojmem bitého až týraného psa a to jeho paničce pochopitelně nebylo vůbec příjemné.

Paní původně měla v úmyslu brát Ringa všude s sebou, i na časté zahraniční služební cesty, ale Ringo nechtěl například ani vylézat z jejího auta.

K lidem byl velice nedůvěřivý a nestál o kontakt, couval a měl stažený ocas pod břichem. Jídlo pro něj údajně nepředstavovalo žádnou motivaci. Paní zkoušela nechávat přátele, aby mu nabídli pamlsky, ale on si je nebral. Nestál vlastně moc ani o potravu ve své vlastní

misce, byl trochu vyhublý, a to přesto, že panička se snažila najít, co mu zachutná, měnila krmení a nechávala mu plnou misku celý den. Při projevech strachu majitelka psa chlácholila a uklidňovala, takže Ringo nabył dojmu, že v dané situaci je za projevy strachu chválen. To situaci jen dále zhoršovalo.

ODBORNÁ POMOC

Paní se nakonec na radu rozhodla vyhledat odbornou pomoc. Zpočátku však byla značně nedůvěřivá Ringo se při první návštěvě evidentně těšil, až panička dá pokyn k odchodu.

Její přítel mě zapřísahal, ať si psa vezmu k sobě na převýchovu, došlo i na mírnou slovní roztržku mezi nimi, protože oba jeli společně pracovně dlouhodobě do zahraničí a situaci bylo nutno urychleně řešit. Nakonec to dopadlo tak, že mu odjeli koupit pelíšek a deku a Ringo zůstal u mě doma.

STANDARDNÍ PROGRAM

Ani já jsem s něčím takovým předem nepočítala, narychlo jsem přeorganizovala svůj program, abych se mohla Ringovi plně věnovat. První půlden jeho pobytu u nás jsme strávili doma v kuchyni vzájemným pozorováním.

Další den byl Ringo zařazen do výcvikového programu ve psí škole. To standardně znamená ranní přivítání a úklid, nástup do boxu v autě, cestování a účast na celodenním cvičení. Po dobu cvičení spolupráce, krmení a mazlení. A tak stále dokola: odpočinek, cvičení, odpočinek a takhle celý den až do večera.

A jak to bylo s Ringem? Ranní přivítání se zpočátku nekonalo, protože Ringo nemínil vítat cizí, a do boxu v autě musel být strčen. Při cvičení nespocoval, nechtěl být krměn ani mazlen. Koulel očima a uhýbal pohledem. Velmi dobrým zjištěním však bylo, že se nechoval pasivně a nebył strachy bez sebe. První den nedo-

stal jídlo - zdravému ročnímu psovi denní hladovka neuškodí.

Situace se ale postupně vylepšovala, i když na postupu se nic výrazně neměnilo. Potřebovala jsem, aby Ringo začal spolupracovat. Často jsem na něj mluvila a nabízela mu jídlo z ruky, trávili jsme spolu celé dny. Nakonec se nechal krmit z ruky a veškeré krmení se odehrávalo touto cestou. Navázala jsem s ním kontakt. Nutno dodat, že krmení Ringa bylo v prvních dnech dosti vzdálené průmyslově vyráběné potravě pro psy - jednalo se o vařené kuřecí maso a piškoty. Krmení v misce nebylo k dispozici celý den jako doma, ale vždy jen večer. Po aktivním dni plném pohybu začal Ringo misku vyprazdňovat v rekordním čase. Velice mu prospělo, že je bez majitelky - své opory - a musí se postarat sám o sebe. Začal si štěkááním vynucovat pozornost, štěkal, když jsem se věnovala svým psům, a žádal tak o kontakt. Měl ho mít - šli jsme do města, do ulic. Ringo dostával na každé procházce kousky kuřecího masa. Jednou se u nás zastavilo popelářské auto a popeláři začali hlasitě vykonávat svou práci. Blížili jsme se a blízko u nich zastavili, Ringo seděl u nohy. Myslela jsem tehdy, že bude chtít utéct, a pevně jsem držela vodítko. Překvapil mě: nechtěl.

Vítězství bylo na dosah. Všechny cviky, které se Ringo naučil v klidném areálu psí školy, se nyní učil zvládat v provozu města. A světe, div se: začal při cvičení rozevlátět vrtět ocasem a při cvičení „zlobit“ - skákal na mě a chtěl mi olíznout pusku, byl veselý a rozverný, často na mě skočil z běhu, opřel se mi packami o hrudník a běžel zase dál. Byli jsme ve fázi, kdy jsem s ním mohla cvičit uprostřed části své smečky border kolií a on sledoval pouze mě, nikoli ostatní psy. Chodil se mnou do hodin, byl při výuce každou hodinu s jinými lidmi, kteří přišli na hodinu. Samozřejmě mu mohli dávat pamlsky a hladit ho - přesně to jsme potřebovali.

RINGO TELEVIZNÍ HVĚZDOU

Shodou okolností jsme v té době v naší psí škole točili pro pořad ČT1 Chcete mě? něco o převýchově a výcviku psů a já jsem se rozhodla vzít Ringa na natáčení mezi ostatní psy a jejich majitele. Výsledek předčil očekávání. Ringo byl zcela nad věcí, lidí ze štábu si nevěšmal, ani dalších lidí se psy, kteří se účastnili natáčení, a stal se ten den velkou televizní hvězdou. Když panička spatřila svého Ringa v televizi, kde naprosto bravurně a sebevědomě cvičil, nemohla popadnout dech.

Ringo vesele mával ocasem, nevěšmal si žádných lidí ani psů kolem, sedal si, lehal, chodil u nohy, skákal na mě a nespustil ze mě oči.

HAPPY END

Tento příběh má velice krásný konec. Jednoho dne si panička a pán pro svého Ringa přijeli. Strávili jsme společně nějaký čas, aby se naučili se svým „novým“ Ringem správně zacházet a dávat mu povel. Potom Ringo odjel a stal se z něj světoběžník. A já dostávala zprávy - hotel tam a tam, Ringo super. Jsme tam a tam, Ringo skvělý. Všechno v pohodě, nepřijedeme, nepotřebujeme s ničím pomoci. Co si přát víc? Na závěr bych ještě ráda dodala, že Ringo byl pes bez průkazu původu, a osobně se domnívám, že jeho chování bylo částečně ovlivněno zděděnými vlastnostmi pravděpodobně nekvalitních rodičů, které byly navíc podpořeny nesprávným postupem majitelů.

Výsledky, jichž se svým psem dosáhnete, budou tím lepší, čím těsnější a pevnější pouto mezi vámi bude. Převýchova bázlivého psa je záležitostí dlouhodobou a bohužel leckoho záhy omrzí. O problémech se svým psem sice nemůžete mluvit - ale můžete je řešit! *Věra Brunclíková, ambra@iol.cz*

Program převýchovy bázlivého psa:

1. Změna prostředí: V první řadě je nutné, aby nejistý a bázlivý pes spolu s vámi poznával různá prostředí. Měli byste spolu vyhledávat stále nová místa a navštěvovat je v různou denní dobu. Zpočátku chodte tam, kde je klid, později začněte do svých procházek i místa, kde pes mívá výrazné potíže. Postupujte od lehkých situací ke složitějším, psa zbytečně nepřetěžujte. Se svým psem byste měli na nová a jiná místa chodit denně nebo alespoň co nejčastěji. Dejte mu čas srovnat se s novými situacemi, nebuďte přísní, ale trpělivě trvejte na tom, že i místo, kde se necítí příjemně, spolu projdete nebo tam chvíli zůstanete. Snažte se být při procházkách uvolnění a veselí. Začněte se svým psem alespoň třikrát týdně jezdit veřejnou dopravou. Strídejte trasy a vždy vystupte na jiném místě. Začněte se svým

psem chodit po návštěvách, postupně navštivte příbuzné a přátele. Nechejte svého psa vykoupat ve psím salonu - samozřejmě bez své přítomnosti. Vysvětlete personálu situaci a nechejte psa na pár hodin v jeho péči. Navštivte veterináře, zajděte si třeba pro prášky na odčervení a nechte svého psa podrbat za uchem přímo v ordinaci od cizích lidí. Jestli si troufnete a půjde to, zkuste nechat svého miláčka na víkend u nějakých dobrých přátel, nebo ho pošlete na procházku se kamarádem nebo kamarádkou, který ho zvládne.

2. Motivace: Sami musíte přijít na to, co je pro vašeho pejska tou nejužasnější odměnou na světě. Ideálním případem samozřejmě je, pokud váš pes považuje za nejvíce příjemnější odměnu vaši slovní pochvalu a pohlázení. V praxi tomu tak bohužel nebývá často,

zřejmě proto, že psi bývají chváleni a hlazeni jen tak anebo v nesprávnou chvíli... Většina psů si proto pochvaly moc neváží. Při učení zvířat se používají větší pamlsky či hra spojená se slovní pochvalou a pohlázením. Pamlsky by měly být pro psa voňavé, měkké, malilinké, a měly by mu opravdu chutnat. Mnoho psů ve stresové situaci pamlskem odmítne - s tím je třeba počítat. Ani hra nebývá pro bázlivého psa v první fázi dobrou motivací. Hrou tedy můžeme procházku většímu jen ukončit a po delší fázi nácviku začít zkoušet hru například na přetahování v cizím prostředí. Možná byste si měli najít vhodnou motivaci i vy - jděte se podívat na závody psů a nechte se strhnout představou, co byste svého psa mohli na učení - nastartuje“.

3. Nechvalte za strach: Začněte

projevy strachu svého psa ignorovat, nebo psovi dokonce mírně vyhubovat. Když se na procházce lekne odpadkového koše v parku, řekněte mu: „Ale fuj, to se dělá, vždyť to nic není...“ a jděte se tam spolu podívat. Chovejte se, jako by se nic nestalo. Sami musíte citlivě rozpoznat, kdy je namísto rozladěný hlas a kdy ignorování, to je u každého psa jiné. Chválit a odměňovat budete v každé situaci, kdy usoudíte, že chování psa se zlepšuje, nebo když budete psa něčemu učit.

4. Nácvik poslušnosti: Je ověřeno, že osmdesát procent všech problémů se psy vyřeší trénink poslušnosti. Výchova a výcvik problémového bázlivého psa jsou jiné než výcvik vyrovnaného psa. Nebojte se při chválení psa „odvázat“, pro psa by cvičení venku měla být zábava.